

КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ

Видається у Сімферополі

№ 30 (81) Субота, 30 липня 1994 р.

Ціна договірна

«УКРАЇНА НЕ МАЄ НАМІР ВСТУПАТИ НАЗАД В РОСІЮ І НЕ ЗБИРАЄТЬСЯ В РУБЛЮВУ ЗОНУ», — ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ ЛЕОНІД КУЧМА ПІСЛЯ ГОЛОСУВАННЯ НА ПОВТОРНИХ ВИБОРАХ В УКРАЇНСЬКІЙ ПАРЛАМЕНТ.
КОМЕНТУЮЧИ ПОСТАНОВУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ КРИМУ ПРО ПОДВІЙНЕ ГРОМАДЯНСТВО ДЛЯ ЖИТЕЛІВ ПІВСТРОВА, Л. КУЧМА ВИСЛОВИВСЯ КАТЕГОРИЧНО ПРОТИ ВВЕДЕННЯ ЦЬОГО ІНСТИТУТУ: «У НАС ДЕРЖАВА ОДНА — УКРАЇНА».

ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ Л. Д. КУЧМІ

Вельмишановний Леоніде Даниловичу!

Висловлюємо протест щодо прагнення надати російській мові статус офіційної. В суверенній Україні має бути одна державна мова — українська. Це — єдиний шлях духовного відродження українства, реальна умова розбудови нашої державності.

Україна є державою рівною серед рівних у європейській спільноті. Орієнтація на євразійське співробітництво — згубне. Тільки Європа може стати простором цивілізованого розвитку України.

Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Т. Шевченка
Український Громадянський Конгрес Криму
Товариство вчених «Крим з Україною»
Всеукраїнське товариство репресованих та політ'язнів
Товариство освітан Криму
Кримська організація Спілки письменників України
Редакція газети «Кримська світлиця».

ПРЕЗИДЕНТУ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ
П. ЮРІЮ МЕШКОВУ
ВЕРХОВНІЙ РАДІ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ
Шановний президенте Криму!
Шановна Верховна рада Криму!

Українська Православна Церква Київського Патріархату схвильована розвитком подій в Криму, викликаних прагненням Верховної Ради Автономної Республіки Крим змінити статус півострова і тим самим порушити цілісність Української держави.

Церква звертається до Вас у цей тривожний час із закликом до зваженості і витримки. Попри всі політичні і ідеологічні складнощі та економічні труднощі в Україні наша держава мусить залишитися єдиною, неподільною і недоторкованою.

Крим не повинен стати каменем спотикання у взаємовідносинах між Україною та Росією, а тим паче у стосунках братніх українського та російського народів. Зважте на трагічний приклад Карабаху та Боснії, бо нове протистояння, ще й у Східній Європі, може привести до всебітної катастрофи. Пам'ятки треба ставити тим, хто не приводить до вини.

Нікому і ніколи не треба забувати біблейську істину, яка свідчить, що ненависть Каїна до свого брата Авеля привела до першого братовбивства на землі. Хіба кримська земля, де християн і вічався великий київський князь Володимир, не достатньо полита людською кров'ю?

Церква покликана дбати про мир і злагоду між народами. Перед лицем всемогутнього Бога треба вгамувати всім сльозам вітру, бо страшними можуть бути жнива. Церква нагадує, що мир і любов належать до вищих цінностей подстава.

Церква закликає вас до державної мудрості і благає не робити нічого, що може привести до непередбачених наслідків, щоб ворог роду людського не радіє з наших чвар, а Крим, як і весь український народ, жив в мирі і будував своє майбутнє.

З ПОВАГОЮ

Патріарх Київський і всієї Русь-України Володимир
Заступник Патріарха Митрополит Київський Філарет
Митрополит Луцький і Волинський Іоанн
Керуючий Івано-Франківською єпархією Андрій
Архієпископ Львівський і Сокальський Андрій
Архієпископ Чернівецький і Буковинський Даниїл
Архієпископ Тернопільський і Кременецький Яків
Єпископ Переяславський Нестор.

СЛІДАМИ НАШИХ ПУБЛІКАЦІЙ

НЕПОВАГА ДО ПРЕЗИДЕНТА І НАРОДУ

Шановна редакціє! Надсилаю вам відповідь Ялтинського міськвиконкому Ради народних депутатів № 02.1-32/1305, 21.06.1994 року на відкритий лист, надрукований у «Кримській світлиці» 2 липня.

ЯЛТИНСЬКИЙ КЛУБ ИЗБИРАТЕЛЕЙ І ДЕПУТАТОВ.

На Ваше письмо сообщаем, что, согласно действующему законодательству, национальные флаги устанавливаются на зданиях органов государственной власти. На других зданиях флаги вывешиваются в дни государственных праздников.

19 липня на урочистому засіданні Верховної Ради України Президент України Л. Кучма приймав присягу біля державного прапора України. І де б офіційно не перебував Президент України, завжди біля нього державний прапор.

Республіка Крим є складовою частиною України. Але Президент Криму Ю. Мешков, Верховна Рада Криму та її голова С. Цевков не поважали закон, Президента України і народ, який його обрав: би не бажано встановити синьо-жовтий державний прапор України на будівлю Верховної Ради Криму в Сімферополі.

В Ялті на будівлю міської Ради народних депутатів державний синьо-жовтий прапор України — мажорит.

Мирослав МИСЯК,
член ради Ялтинського клубу виборців і депутатів.

НАШІ ЗЕМЛЯКИ

Шлях до професії хірурга почався у Редифе Саїдовни Мамадієвої сім років тому — після закінчення Анджанського медінституту. З них три роки вона працювала в Джанкойській центральній районній лікарні, а з минулого року — клінічний ординатор

сьмої Сімферопольської міської лікарні.
У руках Редифе Саїдовни скальпель став справжнім цілющим інструментом. На її адресу чути багато подяк від учорашніх пацієнтів за повернення здоров'я.

Фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

УКРАЇНА: ТРИСТА РОДОВИЩ ГАЗУ

Питання, яке пролунало в пресі, чи може Україна стати другим Уренгоєм, у спеціалістів сумнівів не викликає. Виявляється, країна, яка досі купувала газ у сусідів, цілком може позбутися цієї залежності. На її території розвідано 300 родовищ газу.

На думку керівника створеного в Донбасі

українсько-російського підприємства «Уралмаш-Лиман» Анатолія Заніна, 110 родовищ вже різною мірою готові до промислового використання. З 110 свердловин за рік можна взяти 120 мільярдів кубічних метрів газу! По суті, це потріба всієї країни у природному паливі. Особливо потрібне його Донбас, що споживає 25—30 відсотків всеукраїнських лімітів.

ВИЗНАЧИЛИСЯ З СИЛЬНИМИ ФІГУРАМИ

Результати президентських виборів в Україні не могли залишити байдужими новообраного прем'єр-міністра Віталія Масола. Як наведено досвідом господарник і людина практичного розуму, він пропрацював перебіг подій у разі, якщо президентські крило відстанеться Леонідові Кучмі. Тим паче, що зосередити у своїх руках всю повноту виконавчої влади в Україні Леонід Кучма має змогу згідно з Конституцією. Тому Віталій Масол усе-таки взяв активну участь в узгодженні з експрезидентом України Леонідом Кравчуком і головою Верховної Ради Олександром Морозом перших призначень до уряду.

Більше того, відомо, що кандидатуру першого віцепрем'єра Валерія Самоплавського прийняли на пропозицію Віталія Масола. Пріоритетного міністра лісового господарства позитивно відгукуються як прихильники адміністрування, так і при-

хильники ринкових перетворень в Україні.
На думку виконавчого директора центру підтримки ринкових реформ Сергія Терехіна, багато в чому від Валерія Самоплавського залежати має встановлення механізму складу уряду й те, наскільки плідно він працюватиме в майбутньому. Інакше кажучи, перший віцепрем'єр-міністр, на загальну думку, саме той координатор, котрий здатен налагодити механізм уряду, як гвинтик. Питання в тому, на чий руді цей гвинтик знаходиться. А це, мабуть, уже зрозуміло — на руді Леоніда Кучми, попри те, що заводитиме його соціалістична більшість у парламенті під керівництвом Олександра Мороза.

Насильки серйозно слід ставитися до інших урядових призначень, складно судити. Проте «реверанси» Віталію Масолу з боку нинішнього Президента України (мовляв, В. Ма-

сола може мати власну думку.
Службові кар'єри голови Фонду держмайна Володимира Прудка та голови Національного банку України Віктора Ющенка, мабуть, найскладніші прогнозувати. Якщо програму приватизації в Україні згорнуто не буде, швидше за все Володимир Прудко за нової влади одержить статус міністра. Однак тенденції до згортання приватизаційних процесів в Україні досить відчутні.

Щодо Віктора Ющенка, він може подати у відставку в разі, якщо Україна піде старим шляхом дотування цін на споживачому ринку і відшкодування дефіциту держбюджету за рахунок кредитних емісій Національного банку, як це роблять уже зараз під приводом врятування сільського господарства.

У цьому разі зайняти його пост знайдеться багато охочих, та останнє слово залишиться,

Сергій НИКОЛАЄВ.
(Пресова Агенція Новин)

ІДУТЬ В РЕДАКЦІЮ ЛИСТИ

«ДЕМОКРАТИЧНИЙ» КРИМ

Чула вислів: рівень демократії вимірюється ставленням до національних меншин — які умови створено в країні для розвою їхньої культури, для нормального комфортного самопочуття, чи не придушує їх «подавляюча» більшість.

Республіка Крим сьогодні претендує на державність, і, хоча це поки що мрія, пов'язана з подальшими політичними сподіваннями, але вже українці (до речі, на своїй землі) та корінні жителі півострова кримські татари добре відчули на власній шкурі міру демократичності цієї недоколісаной «держави».

Прикладів можна наводити безліч, починаючи з представництва цих народів у Верховній Раді Криму. Шодо українців, які б гордовито не одягалися в уніформу блоку «Росія», а стояли б на засадах українського державотворення, то їхня кількість, мабуть, дорівнює нулю. Та й кримські татари мають у парламенті свою фракцію тільки завдяки попередньому його складу. До речі, представництво від РДК, як і теперішній президент Криму, висловлювалися проти надання цьому народові розширеної квоти, називали це незаконним. Бо, звичайно, все повинна вирішувати «подавляюча» більшість, тобто проросійські настрої парламентарі.

Але взялися за перо мене спонукало інше. Нещодавно вперше в Криму (і в Україні) виступала українська капела бандуристів — жителів Північної Америки та Канади. Ці люди (багато з яких народилися і вросли поза межами батьківської землі) зберегли й мову, культуру, чарівну українську пісню. Капеланти — бажані гості у всьому світі. З репертуаром, з яким вони завітали до Криму, виступали вже у Детройті, в Канаді, в інших містах. Поновився він хіба що кримськотатарською народною піснею — таким чином вшанували гості потерпілий народ, який, долаючи труднощі, повертається на батьківщину. А чому б і ні! Музик ширю вітали, дарували їм квіти. В концертному залі у Сімферополі, мабуть, вперше за 35 років свого мешкання в Криму, я чула, як люди вільно, неприховано спілкувалися українською мовою, і дуже була вдячна гостям, які подарували нам справжнє свято українства.

Але мій настрій, на жаль, поділяли не всі. «Кримська правда» на своїх шпальтах вмістила ось такий відгук під назвою «Свистолітка під пісню «Чорне море — українське море»:

«Вероятно их (капеланти — кор.) уверили определенные силы, что в Крыму нужно исполнять именно это. Специально для поездки гости разучили кримскотатарскую народную песню о Ялте. О том, что в Крыму живут в основном русские, что большинство населения не знает кримскотатарского языка и слабо-то знает украинский, им скорее всего не сказали...»

Отже, як бачимо, «подавляюча» більшість не вибачає шанобливого ставлення ні до кого, окрім себе, хоча увесь кримський загал і не прагнув, та й фактично не зміг би відвідати концерти, яких відбулося всього по одному в Ялті, Феодосії, Севастополі та Сімферополі. Чому ж у статті стільки жовчів, звинувачень, ярликів? Цікаво, а як би поставилася «Кримська правда» до візиту Майкла Джексона чи Мадонни, якби вони співали в Криму своєю мовою, яку подавляюча більшість теж «знаєт слабовато»?

Т. СТЕЦЕНКО.

м. Сімферополь.

ВЕРЮ В УКРАЇНУ

Часто говорять: вот, мол, Сталин — нехороший человек, мучил народ. Сейчас его нет, но боишься выгнать украинскую газету или книгу на лодках: тебя оскорбят, окинут ненавидящим взглядом. Вот и Берия тоже был плохим человеком, а почему, интересно, все чаще обходят молчаньем фигуру Ежова — великого реформатора советской (русской) культурной революции 1936—39 гг.?

Не пытайтесь обелить никого из упомянутых, как невозможно смыть кровь с фалшива, повлекшего за собой море безвинных жертв. И все же те или иные факты из нашей истории, да и сегоднешней жизни нет-нет и воскресают в памяти эти имена, заставляя анализировать, сравнивать.

Вот и сейчас большинство русскоязычного населения стремится создать единую республику, объединяющую Россию, Беларусь и Украину. Давайте, в порядке бреда, представим, что так и случится, но ступенці этой держави стал Киев, государственный языком, обязательным для всех, — украинский, а все ключевые посты в новой республике заняли тоже украинцы. Русскому же народу разрешили оставить себе в наследие косополку, самовар да бапалайку. А тем, кому это не понравилось, «выдали путевки» в Мордовию и на Кольмю. Жалобы и стенания бесплезные: Киев «сплезам не верит».

Простите мне мою разглагольшую фантазію. И все же сделайте выводы — не тащите меня насильно за руку в свою семью. Пользуйтесь на здоровье Останкино, а мне позвольте иметь гарантию, что мои дети и внуки не будут смеяться по телевизору раззарт и насмиче, слушать блатной жаргон. Не трогайте программу УТ-1, как это случилось недавно, — мы, украинцы, были лишены возможности посмотреть традиционные вечерние новости из Киева. Рано еще праздновать «успех», связанный с выборами Президента Украины: Победа медомеж окаянный с выборами Президента Украины: Победа медомеж наших соотечественников свою приверженность украинской государственности, и это несмотря на экономический и политический прессинг, на агитационные усилия большинства русскоязычных средств массовой информации, на все тяготы, переживаемые народом. Наша украинская держава выстояла в самых невероятных трудностях, и как бы кто ни надеялся, выстоит она и впредь.

г. Сімферополь.

БАГАН.

РУСЬКІ ЧИ «МОСКОВИТИ»?

Ми обурені тим терором, який російські шовіністи чинять в Криму по відношенню до українців, особливо, коли хтось заговорить українською мовою. А чи не можна провести такий експеримент? У супроводі передодягненої в людному місці гучно заговорити українською мовою. А коли російські шовіністи розпочнуть бійку, заарештувати їх і віддати до суду, а потім широко оприлюднити цей їхній ганебний вчинок. Зрозуміло, що радити легше, ніж утілювати поради в життя. Але якщо ж треба діяти? До того ж, росіяни сміливі, коли вони вкупі.

І ще така пропозиція щодо подолання почуття меншовартості, притаманного нашому народові, особливо жителям Криму. Нам слід вивчати свою історію та поширювати ці знання серед українського загалу. Аби не забувалося, що Крим — складова частина Київської Русі, тому, між іншим, Чорне море називалося Руським. Ця назва пов'язана також з іменем скіфського князя Роси. Стосовно ж українців, то вони за походженням саме слов'янсько-скіфський народ. А те, що Крим і сучасна Наддніпрянина входили до складу Скіфії, є незалежним історичним фактом. За візантійськими джерелами (історія Льва Діакона), людей, які жили на цих теренах в VI столітті н. е., так і називали: «руські». А розмовляли вони двома мовами — руською та грецькою, тобто візантійською.

Відомо також, що за тих часів не існувало не тільки сучасної Росії, а й території тоді заселяли неслів'янські народи: чудь, мордва, муромта, мешдор та інші.

Вже пізніше київський князь Юрій Долгорукий, який народився і помер в Києві, завоював ці землі, а з часом корінні народи були зрусифіковані, вони прийняли мову, значаї та віру завоювальника. Сергій Єсенін (сам називався «Історик писатиме»: «Історія» — це слово, яке вперше вживав у мордві і чуді». Так що українці Криму мають всі підстави вважати себе корінним населенням, на відміну від переселенців з Росії — людей, які етнічно не є «руськими», та і зовнішній вигляд яких не слов'янський. Катерина II називала їх «московитами». Характерною рисою цього народу була агресивність, татари називали цих людей «кацапалми», що в перекладі означає «кровожерство». Тому переселенців з Росії, які мають неслів'янський вигляд, але поводяться з претензією, так і слід миролюбно говорити: «Крим — земля руськая, тільки ви не руські», — і розповідати їм їхню історію. Це на них впливає надзвичайно отверезливо, вони навіть засмучуються. Спробуйте — самі переконаєтеся.

Взагалі, читайте молитви «Царю небесний» або «Да воскрес Бог» — вони дуже допомагають, коли люди ведуть чесну боротьбу.

Родина КОРОЛЕНКІВ.

м. Ялта.

«НАДІЯ» — ЦЕ НАДІЙНО

У Красноперекопську рік тому була створена недержавна середня, а якщо по-простому, то приватна школа «Надія», в якій навчалися та стали її першими випускниками всього шість чоловік.

«Надія» пишасте своїми учнями, бо дві золоті медалі — Наталці Токовій і Валерії Поповій — це все, що одержало місто у цьому році.

Чому ж так мало у приватній школі було учнів? Мабуть, тому, що в «Надію» прийшли ті, хто бажав гарно вчитися і чий батьки могли дозволити собі щедро платити за навчання.

Цей рік дав учням багато. Бо і вчителі раді тим, хто хоче вчитися. А педагоги, як заповняв директор школи Тетяна Львівна Усата, найдосвідченіші, наприклад, такі, як Л. П. Терехова, П. Ф. Висоцька, Н. А. Буря, «Надія» випустила на життявий шлях шістьку здібних учнів, які навчалися у випусковому ондаційному. Сьогодні тут навчаються учня у кількості класів, починаючи з першого. Але в людному більше п'ятнадцяти учнів не повинно бути — такий туп принцип.

Наш кор.

ВІКТОР ПЕНЗЕНИК:

«СПРОБИ ЗУПИНИТИ ПРИВАТИЗАЦІЮ ОЗНАЧАТИМУТЬ ОДНЕ — ОБМАН ЛЮДЕЙ»

ДУМКА ВПЛИВОВОГО ПОЛІТИКА

— Початок роботи нового складу Верховної Ради, об'ява про приватизацію та її першим результатом, гостре несприйняття приватної власності на земельно-посіллях у лаві...

м'яса жоден з них не з'являється. Єдиний шанс — дати змогу їхнім коштом повернутися в економіку. Це інвестиції, нові робочі місця, продукція і зарплата робітникам, а відтак збільшення надходжень до бюджету і в Пенсійний фонд, це, зрештою, буде допомога найбільшим громадянам.

Той, хто нині виступає проти ваучерної приватизації, очевидно, ще не провадив зустрічей з робітниками. Я маю таку зустріч у Львові: з 20 виборців у 18 — квартирна проблема. Але ж існує реальна можливість допомогти цим людям! Давши можливість власті ваучер — і приватизаційній, і житловій, і земельній — у квартиру. Чому б кошти від приватизації не використати для будівництва житла? Продали 15 магазинів — збудували будинок і публічно, з участю преси, представників громадськості відібрали 150 сімей, які по двадцять років по-невбачливо живуть у квартирній черзі.

Крім того, ваучер, його індексація — це єдина необхідна можливість компенсувати людям втрату від знецінення заощаджень. Бо індексація вкладів і видавати гроші означає збільшення їх через інфляцію.

Щоб люди не відчували себе пограбованими, я б обмежив також участь ноземців у приватизації. Нехай купують об'єкти у наших громадян. Зрозумілість і не ноземців боюся, а нашого чиновника. Бо якщо дати йому мільйон доларів хабара, він може дати зникну на 100 мільйонів доларів.

— Як ви ставитеся до ідеї підтримки державної власності і до розмов про те, будуть приватизація призводити до руйнування стабільних виробництв і колективів?

— Почнемо з другої частини запитання. Думаю, начебто непогано, але потрібні приклади. Наскільки мені відомо, вони зовсім в іншій площині: приватизація піднімає «лежачі» виробництва. Багато когось, звичайно, непокоїть, чи не вижене новий власник людей на вулицю. Однак є ж від цього ліки. Є умови приватизації, без яких, згідно із законодавством, не може бути оформлений договір купівлі-продажу майна. І в них визначається, що протягом певного строку не можна звільнити жодного працівника або, принаймні, скоротити чисельність можна не більш як на 5 відсотків.

Тепер щодо підтримки державного сектора. Мені здається, що сьогодні поділ на державний і недержавний є досить умовним: у них спільні проблеми, не треба їм заважати, стягуючи такі, як нині, шалені суми податків. Коли ж йдеться про пряму підтримку, слід дещо нагадати читачам. Уряд може підтримувати когось тільки з державного бюджету, а бюджет у нас дефіцитний. Врешті, якщо підходити з позиції здорового глузду, він призначений для фінансування лише тих сфер, які не можуть заробити гроші самі — науки, медицини, освіти, армії тощо. Якщо ж вестися до цього переліку ще й державні підприємства, то потрібно було б сказати відверто: «Шановні пенсіонери, діти, інваліди, ця державна підтримка буде здійснюватися з вашої кишені».

— Зарубіжні консультанти, а їх нині в Україні чимало, останнім часом застерігають нас від спроб ухилитися від апробованого у різних країнах і рекомендованого Міжнародним валютним фондом та іншими фінансовими організаціями шляху, який підняв з кризи Аргентину, Польщу, інші держави. Наскільки зарубіжні рекомендації прийнятні для нас? Чи справді ми такі особливі, що потрібен український варіант?

— Питання досить непросте, хоча б з огляду на ту алергію, яку в певних колах викликає навіть сама згадка про МВФ. Втім, навіряд чи ці люди спробували ознайомитися бодай з одним з десяти його щорічних оглядів.

Однак на хвилинку абстрагуємося і від міжнародних фінансових організацій, і від досвіду Аргентини чи Польщі. Звернемося до наших сусідів. Он уже не тільки прибалтійські держави, а й Молдова виходить із кризи. Невже там фонтани нафти забили? Ні, там прийнято розумні рішення, одержано допомогу — і економіка стала на шлях оздоровлення. Що поганого, коли нам кажуть, що дефіцит бюджету слід скорочувати? Хіба ми самі іншої думки? По-моєму, розмови про те, що Україна знайде свій шлях — то банальні. Ми все сподіваємося на чудо, а по суті маємо лише китайський варіант з однією лише «унікальністю»: приватний сектор почав народжуватися у них легально, а у нас — нелегально. За моїми оцінками, тивий сектор нині в Україні становить 40 відсотків. Звичайно, це нормальні люди, вони випускають продукцію, забезпечують нас товарами; єдина відмінність — не платять податків. Бо легально працювати нині неможливо. І фіксований курс карбованця до долара — це ще один приклад того, як закон змушує економіку сховатися в тінь.

— Ваш економічний прогноз на майбутнє? Говорити про це можна буде після першого голосування з економічними питаннями у Верховній Раді — якраз за відміну фіксованого курсу карбованця. Питання вже внесено до порядку денного сесії, але його сприймають по-різному. Отож хочу наголосити на одній обставині. Коли ми чуємо про розрив зв'язків з Росією, слід мати на увазі, що одна з його причин — припинення експорту внаслідок утримання зниженого офіційного курсу карбованця. Експортери просто не в змозі вийти на ринок! Тому я б назвав демагогом кожного, хто, ратуючи за зв'язки, не проголосує за відміну фіксованого курсу.

— Що ж залишається побажати, щоб здоровий глузд у нашій економіці переміг?

— Я не знаю, чи можна буде після першого голосування з економічними питаннями у Верховній Раді — якраз за відміну фіксованого курсу карбованця. Питання вже внесено до порядку денного сесії, але його сприймають по-різному. Отож хочу наголосити на одній обставині. Коли ми чуємо про розрив зв'язків з Росією, слід мати на увазі, що одна з його причин — припинення експорту внаслідок утримання зниженого офіційного курсу карбованця. Експортери просто не в змозі вийти на ринок! Тому я б назвав демагогом кожного, хто, ратуючи за зв'язки, не проголосує за відміну фіксованого курсу.

— Що ж залишається побажати, щоб здоровий глузд у нашій економіці переміг?

— Я не знаю, чи можна буде після першого голосування з економічними питаннями у Верховній Раді — якраз за відміну фіксованого курсу карбованця. Питання вже внесено до порядку денного сесії, але його сприймають по-різному. Отож хочу наголосити на одній обставині. Коли ми чуємо про розрив зв'язків з Росією, слід мати на увазі, що одна з його причин — припинення експорту внаслідок утримання зниженого офіційного курсу карбованця. Експортери просто не в змозі вийти на ринок! Тому я б назвав демагогом кожного, хто, ратуючи за зв'язки, не проголосує за відміну фіксованого курсу.

— Що ж залишається побажати, щоб здоровий глузд у нашій економіці переміг?

— Я не знаю, чи можна буде після першого голосування з економічними питаннями у Верховній Раді — якраз за відміну фіксованого курсу карбованця. Питання вже внесено до порядку денного сесії, але його сприймають по-різному. Отож хочу наголосити на одній обставині. Коли ми чуємо про розрив зв'язків з Росією, слід мати на увазі, що одна з його причин — припинення експорту внаслідок утримання зниженого офіційного курсу карбованця. Експортери просто не в змозі вийти на ринок! Тому я б назвав демагогом кожного, хто, ратуючи за зв'язки, не проголосує за відміну фіксованого курсу.

— Що ж залишається побажати, щоб здоровий глузд у нашій економіці переміг?

— Я не знаю, чи можна буде після першого голосування з економічними питаннями у Верховній Раді — якраз за відміну фіксованого курсу карбованця. Питання вже внесено до порядку денного сесії, але його сприймають по-різному. Отож хочу наголосити на одній обставині. Коли ми чуємо про розрив зв'язків з Росією, слід мати на увазі, що одна з його причин — припинення експорту внаслідок утримання зниженого офіційного курсу карбованця. Експортери просто не в змозі вийти на ринок! Тому я б назвав демагогом кожного, хто, ратуючи за зв'язки, не проголосує за відміну фіксованого курсу.

— Що ж залишається побажати, щоб здоровий глузд у нашій економіці переміг?

Всередні літа про це ніби й говорити рано. Але, повірте, пролетять ці благодатні, плідні місяці, і кожний відчуве, що попередні випробування на все: а чи буде тепло в хаті, а чи багатоперехому будинку, що буде на столі в ті довгі місяці, які триватимуть до нового урожаю!

Сьогодні мова про найголовніше — чи буде хліб і до хліба? Найпершим у Криму про це дізнається М. А. Гноєвський, який уже багато років очолює управління по закупівлі зерна, його зберіганню і переробці, котрому підпорядковані всі підприємства хлібопродуктів. Так от він стверджує: щоб прогнати кричущий від урожаю до урожаю, потрібно в державні заски заслати 400 тисяч тонн зерна. Такі кількості колосли і радгоспи продають, якщо влітку збір зерна становить близько двох мільйонів тонн. В цьому році, як свідчать спеціалісти, внаслідок посухи його буде зібрано майже в два рази менше. Отже, держава зможе одержати лише половину потрібного зерна.

Де ж брати другу половину? Відповідь одна: купувати. Де заски, де треба уже сьогодні знати. І мати гарантію, що продовольче зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

Колі кримчани дізналися про червоний закордонний воєнний заски, вони напевне подумали, що це зерно надіде у Крим обов'язково.

малі, що цього разу курс впаде в одну з хлібних країн. Але виявилось, що літак приземлився... в Швейцарії, яка, за даними світової статистики, своїми ресурсами забезпечує потреби в продовольстві на 55—60 відсотків. Решту сама

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

вдослідити. Силою є можливість заготувати лише 50 відсотків до потреб, кормових кормоподів — 56, а концентратів — тільки 30 відсотків. Від посухи особливо постраждали господарства Чорноморського району. Тут сіна заготувати

зменшуватимуться потім телеграм з вимогою навести порядок у поставках пального. На зростаючих потік простояють дощувальні машини.

В господарствах уже орієнтуються на зменшення поголів'я худоби, в тому числі

було обмаль, вирощувала рисова соломка. За добу надоявали понад 20 літрів молока.

В Криму рисове поле розкинулось майже на 16 тисяч гектарів. На них є можливість заготувати 80 тисяч тонн грубого корму. Десятки тисяч тонн його буде зібрано в рисосіючих господарствах Миколаївського і Роздольненського районів.

Однак Міністерство сільськогосподарства і продовольства досі не визначило способ, як краще використовувати цей резерв для допомоги господарствам, в яких мізерні запаси кормів.

В останні роки в Криму планомірно руйнувалось найбільше розвинуте в Україні птахівництво на промислових основи. Зараз їде розвал м'ясотварної і молочно-кислотної сировари.

А інше й бути не може, коли правлять агропромисловим комплексом любителі кримських подорожжів, а в інші країни і континенти, а не ті, хто знає дороги на поля і ферми рідного краю.

Хліб і молоко — першооснова харчування більшості кримчан. Людей турбує те, що у них основні залясали тришкина. Руйнується остання надія. Доведеться ще затягувати пояси. Так кажуть ті, хто змінив вивіску «агропром» на «мисливство». На інше воки не здасться.

Микола СЕРІВ, член спілки журналістів України.

СІЛЬСЬКІ ТУРБОТИ

ЯК БУДЕМО ЗИМУВАТИ

купе. Побував президент і в Німеччині. Але це теж не «хлібна» країна. І сільське господарство (за даними тих же джерел) забезпечує потреби в продовольстві на 76 відсотків.

Пошуки хлібних запасів за межами Криму тривають. На сесії Верховної Ради Криму міністр сільського господарства доповів, що в Орловській області можна закупити зерно — нового урожаю. А спілки — невідомо... Отже, після полів президента хліба в державних засках не прибавляється.

А тепер про те, чи буде щось до хліба. Ми вже звикли, що по тижню і по два не бачимо м'яса. А як буде далі? Спеціалісти Міністерства сільського господарства і продовольства свідчать, що громадянське тваринництво кормів буде забезпечено

Субота, 30 липня 1994 р.

Василь ЛАТАНСЬКИЙ

ПІСНІ ЛЕЛІЧІ
 Біля нашого двору
 О весняні пори
 На сучім осокорі
 Чути клеветі вгори.
 Аж до самої ночі
 У хатинці — гнізд!
 Добрі птахи клемочуть:
 «Завітайте в наш дім.
 Ми літали далеко,
 А пісні в нас — такі...»
 Лелеліха й леліка
 Славлять землю батьків.
 Будуть в них лелечата
 Невже я, не вміш.
 Притягати лелечатки
 В отчий край навесні.
ЛЕЧУ
 Як зрозуміти це мені,
 Я справді й сам не знаю!
 Заплющ очі — й цілу ніч —
 Не вірте! — літаю.
 Лечу по хаті, ой лечу,
 Аж пересохло в роті.
 Вже налітало доскоху,
 Не хочу бути в польоті.
 А що як в небо залечу
 І не вернусь до мамки!
 Та знос лечу, лечу,
 Об стелю б'юсь руками...
 Як зрозуміти ці дива?
 Кому про них казати!
 А чи доводилося вам
 Отак у снах літати!
ЩО СТАЛОСЯ!
 А знавеш, чому
 Я такий, як ніколи!
 Додому біжу,
 Навчеш вихор, зі школи,
 Чомусь усміхаються
 Всі перехожі.
 Невже я, не вміш,
 На щасливічці схожий!
 Ну як усі взнали,
 Що добрі бусли
 Манюню сестричку
 Мені принесли!
 Тому-то біжу
 Так швиденько до хати.
 Бо треба ж Галинку
 Малу колыхати.
КОЛЬОРОВІ БІГУНЦІ
 Є у мене олівці,
 Кольорові бігунці.
 Володимир ОРЛОВ

МОЖЕ, КОМУСЬ ЗНАДОБИТЬСЯ...

Казка
 Хтось загубив у осінньому лісі монету. Ішов по стежині старий Іжак. Монетка зблиснула на сонці — Іжак і підійшов до неї. Підняв він монетку і подумав: «Я вже старий, Залізна на зиму робити ой, як важко! Піду куплю десь сушених грибів і спокійно переживу».
 Іде він лісом і міркує: «Добре, що в мене гроші є — нікого ні об чим просити не треба: я — гроші, а мені — гроші».
 Ішов він і розхвилювався: «Гроші у мене є, а грибов сушених цього нуде не видно».
 В цю мить з дупла виглянула Білочка:
 — Гей, Іжачок! Що це у тебе в лісі побликує?
 — Це гроші! Хочу собі на зиму сушених грибів купити!
 А для чого купувати? Я тобі просто так дам! — і кинула Іжачкові мішенку з грибами. — Іжак на здоров'я! А за гроші свою кулі собі нові черевки. Твої геть порвалися!
 — Спасибі тобі, любі! — поклонився Іжачок, — уважила старому! Піду тепер черевки купувати!
 Іде Іжачок далі і роздивляється на всі боки: «Де тут черевки продаються?»
 — Про що задумався? — запитує Ворона.
 — Шукаю, де черевки продаються. Гроші у мене є, а черевки нуде не видно!
 — А для чого купувати? Я тобі без грошей чотири черевки зроблю. — Ворона своїми шмицьми дзюбом пробрала чотири жупиди, почистила їх і каже:
 — Ось тобі, Іжачок, чотири новеньких черевки! Нумо, приміряй!
 Взяв Іжачок нові черевки, притупив по черзі кожну лапку — якраз! — і поклонився Вороні:
 — Спасибі, любі, гарні черевки!
 — Носи на здоров'я! А за гроші купи собі теплі шкарпетки. Незабаро холоди настануть.
 Пшов Іжачок далі. Знову роздивляється на всі боки: «Де б теплі шкарпетки собі купити?»
 Дивиться, а перед ним Павучок на павутинці розгойдується:
 — Ти що шукаєш, Іжачок!
 — Шукаю, де теплі шкарпетки продають. Гроші у мене є, а шкарпеток нуде нема!
 — А для чого купувати? Слів я собі шкарпетки, а воні для мене завеликі. Приміряй мене, для тебе підійдуть!
 Приміряв Іжачок шкарпетки — якраз! Теплі, шовковисті, нарядні.
 — Спасибі тобі, Павучок, — поклонився Іжачок, — спасибі, любий!
 — Носи на здоров'я! Не простудуйся! А гроші свої сковай, може, ще знадобляться!

Я часто буваю в Севастополі. Це моє місто. Тут я виріс, у Севастополі зустрів Велику Вітчизняну війну, брав участь у його обороні. Тут народилися мої діти, в Севастопольській землі покочувалися мої близькі бойові друзі.
 Зустріч в Севастополі для мене завжди хвилююча. Особливо в перші травневі дні, коли місто-герой відзначає своє подвійне свято: день його визволення збігається з днем Перемоги. У такі дні на вулицях Севастополя немало людей похилого віку, піджаки яких прикрашають ордени та медалі. Багато їх було і цього року в дні святкування 50-річчя визволення Севастополя від фашистських загарбників.
 Вони приїжджають в місто своєї бойової юності, щоб побувати на місцях минулих боїв, віддати данину пам'яті загиблим товаришам і, звичайно, маючи надію зустріти живих однополчан, або заради зими повернутися споглядати в ті далекі воєнні роки, справити в колони ветеранів святокове збринання вулицями міста-героя.
 І хоч живуть ці люди далеко від Севастополя, а тепер і в різних країнах, вони, як і тоді, у дні оборони, вважають себе севастопольцями. Не за пропискою, певна річ, — за причетністю до його долі, історії, бойової слави.
 Останнім часом крокують вулицями Севастополя та митинують на площах досить часто. Але це не урочистий похід ветеранів під бойовими прапорами, що зберігаються в музеях міста, це час від часу виводять на вулиці та площі своїх прибічників «спасителі Отчєства» — прихильники відторгнення Севастополя і Криму від України. Використовуючи економічний стан, а він справді важкий, вони destabilізують політичне становище у Севастополі й Криму, розпалюють міжнародну ворожнечу. На хвилі українофобії, розгорнутої в місті та на півострові, і за допомогою закордонних хазяїв намагаються досягти своїх амбіційних цілей.
 Широка антиукраїнська кампанія проводиться під гаслами: «Севастополь — Крим — Росія», «Черноморський флот — російський», «Севастополь — город русської слави», тощо. Такі вислови можна почути від російських флотських керівників, про це пишуть місцеві газети, говорять по радіо і телебаченню. Про це саме галасують митингуючі на площі Нахімова, більшість яких, до речі, до слави міста-героя не мають ніякого відношення.
 Втім, останніх можна зрозуміти. Адже ще зовсім недавно стверджувалося, що все досягнуто в історії колишньої спільної держави — надбання і слава — майже виключно росіяни, Росія. Так прийнято було вважати. Так прищипили.
 Чи так воно й насправді? Чи дійсно Севастополь — місто виключно російської (русської) слави, а Черноморський флот належить лише Росії?
 У минулому, як відомо, «русскими» нерідко називали представників усіх народів і народностей, що населяли Російську імперію, а потім — Радянський Союз. Коли ж російської держави ще не існувало, зміст цього слова був інший: так називали населення Київської Русі — руси, роси, роси-українці. У той час, як відомо, і Чорне море, простори якого борознили судна великих князів Київських, на Сході і Заході іменували Руським морем, а Керченський протоку — Руською протокою. Сьогодні ж слова «русский», «русские» — визначення чисто національної належності людини, етнічної групи людей. І те, що ще вчора сприймалося, як належне, сьогодні викликає лише подив. Але ж дехто за звичкою, а хто за переконанням, а то й за злим наміром продовжує використовувати колишні категорії.
 Останні століття українці і росіяни, разом з іншими народами, що входили до імперії, йшли поруч, жили однією сім'єю. Разом закладали міста, зводили заводи, будували кораблі, прокладали дороги... Разом створювали і Черноморський флот, зводили Севастополь і не раз, пліч-о-пліч, обороняли його від ворога.
 Навесні 1783 року, місяць по тому, як Росія приєднала Крим, в Ахтирському бухті виник судна Азовської та Дніпровської флотилій, які поклали початок створенню Севастопольської ескадри. На безлюдному березі з'явилися перші кам'яні будівлі та українські хати-мазанки. Команди суден, що прибули, — російські та українські моряки, — стали першими будівниками Севастополя.
 Новонароджені Черноморський флот і Севастопольський флот — спадкоємці традиції і слави своїх попередників — морських дружин Київської Русі, перед

бунтній адмірал.
 А який значний внесок України у будівництво радянського Черноморського флоту! Згадаймо, що одним із перших кораблів флоту був есмінець «Незаможник», побудований в 1923 році на кошти селян-незаможників Орехівської волості Харківської губернії, які для цього здавали зібраний урожай. А успіх за цим на кошти трудящих України було введено до ладу крейсер «Червона Україна» та інші кораблі.
 На верфях України українськими корабельниками у російській сталі побудовано майже всі кораблі Черноморського флоту і немало надводних кораблів інших флотів, які тепер ходять під російським прапором.
 Так було. Була спільна держава, спільна армія і флот. Перемоги й поразки були також спільні для росіян і українців. Та й героїчна історія Севастополя і Черноморського флоту — також частка життя як українського, так і російського народів. Цього не знає тільки той, хто не хоче знати.
 Мене непримно вразили, наприклад, декілька публікацій про Севастополь і флот Григорія Поженя, котрого я považав як фронтовика і поета, до того ж однополчанина (на крейсері «Молотов», з якого червонофлотець Поженя пішов на сухопутний фронт у перші місяці війни, минули мої воєнні роки). Відбиваючи інтереси тих, кому не до вло-

його меморіальних дошках поруч із найменуваннями Архангельського, Московського, Томського, Иркутського, Мінського, Литовського та інших російських, білоруських, литовських полків значиться Литовський, Український, Північний, Волінський, Чернігівський та інші піхотні й егерські полки з України.
 Над знаменитим Малаховим курганом здійснюється пам'ятник — скульптурне зображення видатних захисників Севастополя: адмірала В. О. Корнілова і матроса П. М. Кішки. Російський адмірал і український матрос. Пам'ятник-символ, що уособлює бойове братерство наших народів. Правда, Кішку чомусь також прийнято вважати росіянином. Ось і «Советский энциклопедический словарь», що виїшов друком лише декілька років тому, пише, що він — «русский матрос». Тим часом Петро Кішка народився у старовинному українському селі Зам'ятинці Кам'янець-Подільської губернії (нині с. Ометичі, що на Вінничині), у родині кріпака деспотичної російської поміщиці Дюдекудиної.
 У дорослому віці став солдатом турецької армії (це було в часі російсько-турецької війни 1877-78 років), матросом Гнату Шевченку — подія сама по собі неординарна. Подвиг Гната Шевченка повторили солдати Полтавського полку Григорій Шевченко та Семен Конопольський, які під час вибу-

СЕВАСТОПОЛЬ — МІСТО СЛАВИ. І НЕ ТІЛЬКИ РОСІЙСЬКОЇ...

доби стабілізація в Севастополі й на Черноморському флоті, він обурюється на «хочіла» за те, що ними «обуяла імперська страсть за захват морей». Подавай їм Севастополь, сардонічно писав він, і Малахів курган, і церкву святого архистратига Михайла, на мармурі якого викарбувано усі найменування рот, полків... і бухті, і кораблі!...
 Чи не дивна логіка? Виходить, що Україна вимагає у когось Севастополь, що це вона оголошила своїми ставрою спільно усіма республіками колишнього Союзу Балтійський, Північний, Тихоокеанський флоти, а тепер, гнаха «імперської страстью», хоче прибрати до рук і Черноморський флот! І Чорне море, природно.
 А один із наредів колишнього російського парламенту Євген Пудовкін, який також немало зробив для де-стабілізації становища в Криму і на ЧФ, свої міркування щодо Севастополя на нараді офіцерів Черноморського флоту висловив так: «За Севастополь склади голови півтора мільйона росіян».
 У бою за Севастополь справді полегло багато солдатів і офіцерів, хоч і не півтора мільйона, певна річ, оскільки навіть загальна чисельність усіх військ, що брали участь у битвах за місто впродовж усієї його історії, не досягає такої кількості. Яч, однак, не в тім. Чому Пудовкін, Поженя, інші російські націонал-патриоти «збабувають» що збройні сили царської Росії та Радянського Союзу складалися не тільки з росіян, що злитяжню славу Севастополя добуто кров'ю людей різних національностей, і що в братських могилх (підкреслюю: братських, а їх багато у севастопольській землі), разом із російськими нежить й українські воїни. І не тільки воїни.
 «Ми, моряки-черноморці, учасники Великої Вітчизняної війни, ніколи не дивилися на людей з точки зору їх національності, — пише віце-адмірал у відставці українцеві В. С. Пилипенко, удостоєний звання Героя в боюх за Севастополь. — Хоробро билися всі. Хоробро й дружно. І прикро стає, коли замовчують заслуги одних, а випаляють героїчні справи інших. Прикро й образливо... Ніхто не має права применшувати заслуги побратимів інших національностей».
 Можна легко зрозуміти пірхоту і кривду заслуженого адмірала. Адже досить віддати пам'ятники міста, ознаючимися зі скорботними списками на надгробних плитах братських могил, побувати у музеях міста, ознаючимися з архівними матеріалами, нарішити пройти вулицями, що названі іменами героїв, аби переконатися, — поруч з російськими призначені стоять українські, білоруські, грузинські та інші, а це означає, що не тільки росіяни Севастополь зобов'язали своєю гучною славою...
 Храм св. архистратига Михайла на вулиці Ленна. На

ху ворожої бомби прикрили собою командира 8-ї піхотної дивізії генерала Урусова і врятували його від загибелі.
 У Севастополі добре знали боцмана Степана Буденка, котрий як писав «Морської збірник», «однією своєю появою надихав кожного», гармата Михайла Мартинюка, героїв нічних вилазок Федора Заїку, Кузьменка, Івана Димченка та інших.
 Документи тих літ донесли до нас призидачі й юних героїв. Дестиринський Коля Піщенко, син загиблого артилериста нагороджений орденом і медаллю. Медаллю «За хоробрість» на георгієвській стрічці відзначений і відважний син матроса Рибальченка — дванадцятирічний Максим.
 Іх було багато, героїв української землі, разом із російськими воїнами мужньо відстоювали Севастополь. Це саме вони, росіяни та українські кріпаки, одягнені у морські бушлати та солдатські шинелі, разом із своїми бойовими командирами прославили місто-героя, а не бездарне командування Кримської армії, що програвало на одній кровопролитній битві під Севастополем.
 Славу героїв першої оборони примножили захисники Севастополя у 1941—1942 роках. У битвах за Севастополь брали участь радянські воїни більш як тридцять національностей.
 Дивізії Приморської армії, котрі до Севастополя обороняли Одесу, там були ґрунтовно поповнені: одеський військкомат мобілізував всіх чоловіків віком до 60 років. Наприкінці грудня 1941 року в Севастополь прибули й зайняли бойові позиції 388-а та 388-а стрілецькі дивізії, що були сформовані в Закавказзі голоним чином із грузинів, вірменів, азербайджанців. Із Закавказзя не раз доставлялись і маршеве поповнення. Та й в інших частинах з'єднань оволодали не тільки росіяни та українці.
 Один із героїв Севастопольської оборони, командир 7-ї бригади морської піхоти генерал-майор Е. І. Жиділов у своїй книзі «Ми відстоювали Севастополь» пише: «Наш севастопольський плацдарм не великий, але заселений він був густо. Тут збиралися представники всіх народів, що живуть в нашій великій країні... Взявміть нашу бригаду. У нас зібралися сини майже всіх національностей Росії, України, Кавказу, Білорусії, Східної Азії. Батальйон Гершедце матросів жартома називали «інтернаціональним батальйоном»: він особливо розмалтий за своїм національним складом. І навіть боювий, найбільш стійкий у нас — «інтернаціональний батальйон грузина Геґешидзе, того самого капітана Геґешидзе, який одним із перших у бригаді заслужив звання Героя Радянського Союзу».

Петро ГАРМАЩ, ветеран Великої Вітчизняної війни, учасник оборони Севастополя, ветеран Черноморського флоту.

ПРОГРАММА ТЕЛЕВИДЕННЯ

Понеділок, 1 августа

15.40 «Все — всем», 17.00 УТН, 17.10 «Бодетан», 18.00 Лідом к століце, 18.30 «Улей», 19.00 Фестиваль «Звездный прибой», Часть 1, 20.00 УТН, 20.10 Ай Пи Киев, 20.15 Кинопромоути август, 20.30 ТО «Громада» представляєт, 21.30 Телерадіореклама, 21.35 Спокойной ночи, дети, 21.55 Ай Пи Киев, 22.00 УТН, 22.35 Телерадіореклама, 22.40 Справдивіше — отвечаем, 23.00 Ай Пи Киев, 23.45 Худ.фильм «Нам колокола не играли, когда мы умирали», 1.10 УТН, 1.20 Теннис. Латвия — Украина.

«Останкино»

16.00 Новости, 16.25 «Чемпион», 17.00 Звездный час, 17.40 Телерадіокомпания «Мир», 18.00 Новости, 18.25 Мир сегодня, 18.40 Азбука собственности, 19.00 Игры Добра воли, 21.00 Новости, 21.45 Встреча для вас, В. Павлов, 22.35 «Долгой жизни сеньор», Худ.фильм «Италия», 0.40 Новости, 0.40 Танцы, танцы...

«Черноморская»

7.00 Вести, 7.20 Требуется..., 7.30 Формула-730, 8.00 Время деловых людей, 9.30 Новості Ен-Би-Си, 9.40 Бое ретунци, 10.35 «Европа в огне», Док.фильм, 11.35 Телегазета, 11.40 Крестьянский вопрос, 12.00 Вести, 12.10 На Играх Добра воли, 16.00 Вести, 16.20 Студия «Рост», 16.50 Там-там новости, 17.05 Новая линия, *17.40 Видеотекст, *18.00 ТНН, *18.20 Программа армянской редакции, *19.05 «Песочные часы», *19.50 «Европа сегодня», *20.25 Концерт Элизабет Сомбат, 21.05 Сери, 21.20 Инфляция — внутренний враг, 21.50 Про-видео, 22.20 Потерянный мир, 22.50 Сегодня на сегодня, 23.00 Джемикс, 23.30 СИТ-3, 23.40 Худ.фильм 1.30 СИТ-3.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ, 7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Черноморская»

7.00 Вести, 7.20 Требуется..., 7.30 Формула-730, 8.00 Время деловых людей, 9.30 Новості Ен-Би-Си, 9.40 Бое ретунци, 10.35 «Европа в огне», Док.фильм, 11.35 Телегазета, 11.40 Крестьянский вопрос, 12.00 Вести, 12.10 На Играх Добра воли, 16.00 Вести, 16.20 Студия «Рост», 16.50 Там-там новости, 17.05 Новая линия, *17.40 Видеотекст, *18.00 ТНН, *18.20 Программа армянской редакции, *19.05 «Песочные часы», *19.50 «Европа сегодня», *20.25 Концерт Элизабет Сомбат, 21.05 Сери, 21.20 Инфляция — внутренний враг, 21.50 Про-видео, 22.20 Потерянный мир, 22.50 Сегодня на сегодня, 23.00 Джемикс, 23.30 СИТ-3, 23.40 Худ.фильм 1.30 СИТ-3.

УТ-2, УТ-3, «Россия», Крым-ТВ

19.30 Мультфильм «Бурнудуки в кино» (2 ч.), 19.55 Телегазета ТВ-7, 20.05 Уника-ТВ «Портрет на фоне», Алла Пугачева, 21.00 Худ.фильм «Рай», 22.55 РОССИЯ.

«Черноморская»

7.00 Вести, 7.20 Требуется..., 7.30 Формула-730, 8.00 Время деловых людей, 9.30 Новості Ен-Би-Си, 9.40 Бое ретунци, 10.35 «Европа в огне», Док.фильм, 11.35 Телегазета, 11.40 Крестьянский вопрос, 12.00 Вести, 12.10 На Играх Добра воли, 16.00 Вести, 16.20 Студия «Рост», 16.50 Там-там новости, 17.05 Новая линия, *17.40 Видеотекст, *18.00 ТНН, *18.20 Программа армянской редакции, *19.05 «Песочные часы», *19.50 «Европа сегодня», *20.25 Концерт Элизабет Сомбат, 21.05 Сери, 21.20 Инфляция — внутренний враг, 21.50 Про-видео, 22.20 Потерянный мир, 22.50 Сегодня на сегодня, 23.00 Джемикс, 23.30 СИТ-3, 23.40 Худ.фильм 1.30 СИТ-3.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Черноморская»

7.00 Вести, 7.20 Требуется..., 7.30 Формула-730, 8.00 Время деловых людей, 9.30 Новості Ен-Би-Си, 9.40 Бое ретунци, 10.35 «Европа в огне», Док.фильм, 11.35 Телегазета, 11.40 Крестьянский вопрос, 12.00 Вести, 12.10 На Играх Добра воли, 16.00 Вести, 16.20 Студия «Рост», 16.50 Там-там новости, 17.05 Новая линия, *17.40 Видеотекст, *18.00 ТНН, *18.20 Программа армянской редакции, *19.05 «Песочные часы», *19.50 «Европа сегодня», *20.25 Концерт Элизабет Сомбат, 21.05 Сери, 21.20 Инфляция — внутренний враг, 21.50 Про-видео, 22.20 Потерянный мир, 22.50 Сегодня на сегодня, 23.00 Джемикс, 23.30 СИТ-3, 23.40 Худ.фильм 1.30 СИТ-3.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

УТ-1

9.00 УТН, 9.10 Утренний луч, 9.50 Худ.фильм «Для домашнего очага», 11.20 Преддверие, 12.20 Игра в классики, 13.00 УТН, 13.10 Худ.фильм «Собачье сердце», 1 серия, 14.15 Украинское хоровое пение, 15.40 «Все — всем», 17.00 УТН, 17.10 «Бодетан», 17, 18 серии, 18.00 Хозяин на земле, 18.30 Детский лечебный центр в Закарпатье, 19.00 «Кривооростали» — 60, 19.30 Из первых уст, 20.00 УТН, 20.10 Ай Пи Киев, 20.15 Худ.фильм «Долгая дорога в дюнах», 1 серия, 21.35 Телерадіореклама, 21.40 Спокойной ночи, дети, 21.55 Ай Пи Киев, 22.00 УТН, 22.35 Телерадіореклама, 22.40 К 140-летию со дня рождения М. Заньковской, 23.10 Ай Пи Киев, 23.15 «Собачье сердце», 2 серия, 0.20 «Гарт», 1.20 УТН.

«Останкино»

6.30 «Утро», 9.00 Обзор рынка недвижимости, 9.15 Мультфильм, 9.35 «Дикая Роза», 10.05 В мире животных, 10.45 Предприниматель, 11.00 Новости, 11.00 Новости, 16.25 «Война Роботов», 16.50 Праздник: семья на Воробьевых горах, 17.40 Планета, 18.00 Новости, 18.25 Документы и судьбы, 18.40 Загадай «СБ», 19.00 Час пик, 19.50 Прогноз с И. Бродским, Часть 1, 20.40 Спокойной ночи, малыши, 21.00 Новости, 21.40 Москва — Кремль, 22.00 Тотто «Миллион», 22.35 «След черной рыбы», 3 серия, 0.00 Новости, 0.10 На Играх Добра воли.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Черноморская»

7.00 Вести, 7.20 Требуется..., 7.30 Формула-730, 8.00 Время деловых людей, 9.30 Новості Ен-Би-Си, 9.40 Бое ретунци, 10.35 «Европа в огне», Док.фильм, 11.35 Телегазета, 11.40 Крестьянский вопрос, 12.00 Вести, 12.10 На Играх Добра воли, 16.00 Вести, 16.20 Студия «Рост», 16.50 Там-там новости, 17.05 Новая линия, *17.40 Видеотекст, *18.00 ТНН, *18.20 Программа армянской редакции, *19.05 «Песочные часы», *19.50 «Европа сегодня», *20.25 Концерт Элизабет Сомбат, 21.05 Сери, 21.20 Инфляция — внутренний враг, 21.50 Про-видео, 22.20 Потерянный мир, 22.50 Сегодня на сегодня, 23.00 Джемикс, 23.30 СИТ-3, 23.40 Худ.фильм 1.30 СИТ-3.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Останкино»

6.30 «Утро», 9.00 Новый старт, 9.15 «Сорока», 9.35 «Крылья, ноги и хвосты», Мультфильм, 9.45 Конверсия и рынок, 10.15 Государственная, 10.45 Бизнес-класс, 11.00 Новости, 11.00 Новости, 16.25 «Не улетай, землянина», Худ.фильм, 17.00 20-летие Байкало-Амурской магистрали, 17.50 Азбука собственности, 18.00 Новости, 18.25 Человек и закон, 19.00 Игры Добра воли, 21.00 Новости, 21.45 Поле чудес, 22.40 «След черной рыбы», 4 серия, 23.50 Новости, 0.00 «След черной рыбы», 5 серия, 1.15 Игры Добра воли.

«Останкино»

6.30 «Утро», 9.00 Обзор рынка недвижимости, 9.15 Мультфильм, 9.35 «Дикая Роза», 10.05 В мире животных, 10.45 Предприниматель, 11.00 Новости, 11.00 Новости, 16.25 «Война Роботов», 16.50 Праздник: семья на Воробьевых горах, 17.40 Планета, 18.00 Новости, 18.25 Документы и судьбы, 18.40 Загадай «СБ», 19.00 Час пик, 19.50 Прогноз с И. Бродским, Часть 1, 20.40 Спокойной ночи, малыши, 21.00 Новости, 21.40 Москва — Кремль, 22.00 Тотто «Миллион», 22.35 «След черной рыбы», 3 серия, 0.00 Новости, 0.10 На Играх Добра воли.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Черноморская»

7.00 Вести, 7.20 Требуется..., 7.30 Формула-730, 8.00 Время деловых людей, 9.30 Новості Ен-Би-Си, 9.40 Бое ретунци, 10.35 «Европа в огне», Док.фильм, 11.35 Телегазета, 11.40 Крестьянский вопрос, 12.00 Вести, 12.10 На Играх Добра воли, 16.00 Вести, 16.20 Студия «Рост», 16.50 Там-там новости, 17.05 Новая линия, *17.40 Видеотекст, *18.00 ТНН, *18.20 Программа армянской редакции, *19.05 «Песочные часы», *19.50 «Европа сегодня», *20.25 Концерт Элизабет Сомбат, 21.05 Сери, 21.20 Инфляция — внутренний враг, 21.50 Про-видео, 22.20 Потерянный мир, 22.50 Сегодня на сегодня, 23.00 Джемикс, 23.30 СИТ-3, 23.40 Худ.фильм 1.30 СИТ-3.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Останкино»

13.35 Крестьянский вопрос, 13.55 На Играх Добра воли, 14.00 Вести, 14.20 Телеконкурс юристов, 15.05 Музыка на десерт, 15.20 На Играх Добра воли, 16.15 Футбол без границ, 17.10 Мультфильм, *17.40 Видеотекст, *17.55 Встреча с СВ» представляет, *19.00 Студия «Рост» представляет, *19.10 Программа «СВ-плюс», *19.40 Худ.фильм, *21.10 «Трибунал», *21.40 Худ.фильм, 23.40 Проблемы СПИДа, 0.10 Вечерние развлечения, 0.40 Худ.фильм «Брак по-итальянски», 2.25 СИТ-3, 2.30 Про-видео.

«Черноморская»

8.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Черноморская»

7.00 Вести, 7.20 Требуется..., 7.30 Формула-730, 8.00 Время деловых людей, 9.30 Новості Ен-Би-Си, 9.40 Бое ретунци, 10.35 «Европа в огне», Док.фильм, 11.35 Телегазета, 11.40 Крестьянский вопрос, 12.00 Вести, 12.10 На Играх Добра воли, 16.00 Вести, 16.20 Студия «Рост», 16.50 Там-там новости, 17.05 Новая линия, *17.40 Видеотекст, *18.00 ТНН, *18.20 Программа армянской редакции, *19.05 «Песочные часы», *19.50 «Европа сегодня», *20.25 Концерт Элизабет Сомбат, 21.05 Сери, 21.20 Инфляция — внутренний враг, 21.50 Про-видео, 22.20 Потерянный мир, 22.50 Сегодня на сегодня, 23.00 Джемикс, 23.30 СИТ-3, 23.40 Худ.фильм 1.30 СИТ-3.

«Черноморская»

7.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

«Черноморская»

8.00 РОССИЯ, 9.05 Повтор вечернего блока передач, 12.00 РОССИЯ, 12.30 РОССИЯ, 12.35 Телегазета ТВ-7, 13.00 Музыкальный микс, 20.00 Программа «Дело», «О преступности», 20.30 Худ.фильм «Мой отец — мой герой», 22.00 РОССИЯ.

ЧАЙ «МОНОМАХА» Фірма «Мономах» (м. Київ) існує понад 5 років. Спочатку вона спеціалізувалася на торгівлі автомобілями «Фіат» і запчастинами до них. В 1992 році фірма поміняла профіль діяльності, відкривши для себе і для українського народу світ східної екзотики — чаю, кави і спецій. Нині «Мономах» має понад 40 філіалів по всій Україні. «Мономах» імпортує 30 видів високоякісного чаю безпосередньо від виробників, фінансує видання чайної енциклопедії, інших книг і брошур про чай, сподує, негодаючи Києва завод по переробці чаю. Спеціально для «Мономаха» в Індії та Шрі-Ланка виведено і вирощено три нових сорти чаю з одночасним назвою. Фірма «Мономах» — Київ, створена навісні цього року і виконує функції регіонального центру в Україні. Вона є товарною базою і координатором інших п'яти філіалів на півострові. Створюється власна мережа роздрібно-торгівельних фірмових магазинів, розроблюються перспективні плани вирощування і заготівлі на Південному березі лаврової листу. На знімку: менеджер фірми Ірина Саватська знайомить кримчан з асортиментом чаю.

Текст і фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

ЦІКАВИНКИ «КОНИК» ДЯДЬКА ОЛЕКСІЯ

Гадаете, такого не буває? Своими очима бачила. Майстер-наладчик радіослу «Літмосервіс» Красноперекоского району Олександр Григорів Савідрик узяв і склав маленьку вантузку. У власному господарстві, міркує він, без техніки ніяк не можна. — І до якої марки можна віднести ваш автомобіль? — запитує сільського конструктора. А він лише плечима знизкує й всміхається: — Я й сам не знаю. До речі, це друга моя машина. Першу купив продав. А щодо визначення марки, то хіба це так важливо? — Справді, сповісте, що вантузку заводили на ходу. Та й бензину не «з'їдав». Якщо це спорядка, то проблем немає. До того ж має два «пасажирських» місця у відкритій кабіні. — За «коником» дядька Олексія ніяка машина не вженеться, — радіють за Григорівщина «метанозатори-односельці». — А скільки в свою машинку залу з того-сопса. Двигун — зі списаного трактора, колеса — від свалки, мости — узявські, коробка передала з ГАЗ-51. — Ось так. Як кажуть, і дешево, і сердито. А ще — талановито!

Людмила ЛЕВИХ.

ЗВІДКИ НАЗВА? СЕРПЕНЬ

З незапам'ятного часу основним зарплатним для збирання жита, ячменю, пшениці та інших злаків був серпень. Він і дав назву останньому літньому місяцеві. Серпень — значить жнива пора. В Білорусі він так і називається — жнива. Наші прощури казали: «У серпні спина ніга, а зерно сіє», «Той, хто шукає в серпні холод, натерпівся в зими голоду». В багатьох країнах на означення цього місяця взято давньоримську назву — август. Найменування пов'язане з імператором Октавіаном Августом, на честь якого прозвано місяць. Саме це слово «августус» в латинській мові означало «святий», «божественний». У серпні за християнським календарем відзначаються: 2 — день святого пророка Іллі, 4 — рівноапостольної Марії Магдалени, 6 — мучениць Бориса і Гліба, 7 — успієння святої Анни, 14 — ієрарха (в наш церковний календар це число внесено і день хрещення України-Руси), 19 — великий храмовий празник Спас, 28 — успієння Пресвятої Богородиці.

Г. ОЛЕШКО.

У ТОВАРИСТВІ «УКРАЇНА»

Унікальну подорож до Латинської Америки — Аргентина, Бразилія, Парагвай — організує товариство «Україна», яке розрахована у грудні 1994 р. на 3 тижні з відвіданням найбільшого в світі водоплаву Ігуасу та «Мекки світового туризму» — Рио-де-Жанейро. Визначною подорож буде унікальним відкриттям пам'ятника Т. Г. Шевченку в місті Уніон-де-Вікторія (Бразилія). «Вартість подорожі оплачується в доларах США і включає перельоти літаками, перевезення автомобілями, розміщення у двохмісних номерах готелів, триразове харчування, екскурсії, культурну програму. За відомками звертатися по телефону 27-41-87 (м. Сімферополь, вул. Пушкіна, 20). Кримське республіканське відділення товариства.

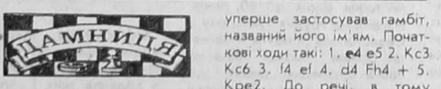
ДОЛІ ЛЮДСЬКІ НЕ ТАК, ЯК У РОМАНІ

Нещодавно до нашого міста приїздив Євген Стахів, який тепер живе у Нью-Йорку, а під час німецької окупації входив до підпільного осередку ОУН, що діяв у Кременчуці. Підпільники провадили активну роботу, казали, що з німцями добре не буде. Нагірше — табори. Там тримали селян, їм не давали їсти, пити, був тиф. Люди приходили до перекладачів, просили допомоги. Табори охороняло не гестапо, а прості солдати, їх можна було підкупити. Тому приносили перекладачам золоті речі, монети, за які перекладачі вкупляли полонених. Вони ж допомагали діставати бланки документів. Багатоох активістів було заарештовано, а Євгену Стахіву вдалося уникнути переслідування окупантів лише випадково. — Постає Стахів привертає увагу тим, що він є протиполом одного з персонажів роману Олександра Фадеева «Молода гвардія» — зрадника Євгенія Стаховича. — А як воно було насправді? — з цим запитанням ми звернулися до гостя.

— На південь від Києва, — розповів він, — ніде не було червоного підпілля. Ми ніде не натрапили на жодну підпільну. В 50—55-х роках я читав більшовицькі книжки, і ніхто не писав про підпілля. Лише в 1965 році почали писати. Бо ми розповідали про своїх людей, колишніх підпільників ОУН, а їм було соромно, що вони не могли організувати підпілля маючи величезні можливості. Коли прийшли німці, вони дали наказ, щоб усі комуністи зголосилися, що добровільно зголосився, того прощали. Про це розповідали в першій редакції «Молодої гвардії». Потім це з книжки виникули. У 1941 році ми шукали зв'язки з підпіллям на Донбасі. Якщо до редакції української газети в Кременчуці заїхав дядько з Горлівки. Його прізвище було Чумака. Він сказав, що приїхав по махорку, а в редакцію зайшов, бо донечани чули, що тут виходить дуже хороша газета, просили привезти кілька примірників. Я бачив, що дядько порядний, та й іншого вибору не було. Поговорив зі своїм товаришем Іваном Климом, з яким ми повинні були їхати до Донбасу. Вирішили пробитися поодиноким. Може, хтось пройде. Іван поїхав з цим дядьком машинною, а я поїздом з Крюкова, бо в Кременчуці сидіти на станції було небезпечно.

Діставшись на Донбас, я розшукав Чумака. Він побоявся залишити мене у себе, але дав адресу своїх хлопців, проказав, як їх знайти на шахті 19—20 «Марія». Про красдонське підпілля. У Красдоні німці були лише 5—6 місяців, хоч на Донбасі — два роки. У Красдоні стояла італійська армія. Італійці були найбільш людяні, навіть годували голодних дітей. У Красдоні працювала розвідниця Червоної Армії Шевцова. Мої хлопці з Маріуполя Володимира Гринченка і ще один студент давали їй інформацію. Коли гестапо накрило їх, хлопців забрали також. З того Фадеев написав «Молоду гвардію», а мене зробив Євгенієм Стаховичем.

Віталій ЗАЧЕНКО.

ВИПУСК 71-й Вірш Ліни Костенко «Гамбіт Стейнца» увійшов до ранньої збірки поезії «Мандрівки серця». В ньому авторка дає таку характеристику першому чемпіону світу з шахів: «буває розум — як гориня горня, як спалах дня, як пилісте вино. А в нього роздум — як повільні жорна, що довог перемелюють зерно». І далі: «напружено, спомучено і сумно в руках тримає периплеті гри. І витримці заперкливо важкодума здавалися найбільшкучіші майстри». А закінчується поезія рядками: «В житті найпершу Стейнціну поразку приніс його улюблений гамбіт». Справді, Вільгельм Стейніц (1836—1900) на турнірі в англійському місті Данді, що відбувся 1867 року, у партії з переможцем змагав маестро Густавом Нейманом

перше застосував гамбіт, названий його ім'ям. Початкові ходи такі: 1. e4 e5 2. Кз3 Кс6 3. f4 e4 4. d4 Fh4 + 5. Кр2. До речі, в тому поєдинку Стейніц переміг. Девіз «Гамбіт Стейнца» з парадоксальним аступним ходом 1. Кре2 дав своїй задачі, опублікованій 1903 року, знаменитий американський проблеміст Семюель Лойд. Тим, хто знається на століткових шашках, пропонуємо задачу Ю. ГОЛІКОВА (м. Янґабат, Узбекистан). Білі дамки: 4, 5, 11, 12, 13, 18, 34, 37, 47, прості 8, 20, 28, 31, 39, 41; чорні: дамка 48, прості 3, 26, 35. Заставити дамку простою, 40 (22 А), 39 (6 В), 37—14, 47—20, 14, 5 (13), 19, 4—10, 19—24, 10, 47—33, 9, 26, 28, 37, 47, А (32), 14, 11—44, 23, 23—29, 10, 13—24, 15, 15—20, 2, 19, 45, 20, 18—40, 12—29, 29—33, 38 так далі. Розв'язок задачі (вип. 70-й), hq5 (e3 А), a7, e5, ac7, e7, b6, eb4, A(q3), hq4, q5, f2, e1, h4, q3, q1.

Газета зареєстрована Державним Комітетом України по пресі. Реєстраційне свідоцтво КВ № 803. Індекс 30553. Телефон редакції: головний редактор 29-86-59; відповідальний секретар 24-61-26; відділи 29-85-59. Факс 29-86-59.

Адреса редакції: м. Сімферополь, вул. Київська, 76, 4-й поверх, кім. 410. Листи просимо надсилати за адресою: 333034, м. Сімферополь-34, пошт. скринька № 972.

Головний редактор Олександр КУШК.